

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань економічного розвитку

13 грудня 2022 року

Веде засідання голова Комітету НАТАЛУХА Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку!

Так, і Степан Іванович. Наче 9 є членів комітету, так, шановний секретаріат?

КУБІВ С.І. Слава Україні! Степан Кубів.

СКОРИК М.Л. Доброе утро, коллеги! Скорик тоже есть.

ШЕСТОПАЛОВА В.П. 10 членів комітету, можемо починати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку всім! Микола Леонідович, Степан Іванович, всім доброго ранку!

Колеги, дякую у нас є кворум, тоді можемо починати. У нас в порядку денному, ви бачили, один проект закону. Ми зібрали комітет на вимогу і доручення Стефанчука Руслана Олексійовича. Відповідно порядок денний – це проект Закону 7198 (друге читання) і "Різне".

Якщо не буде заперечень, зауважень до порядку денного, ставлю на голосування його ухвалення. Прошу голосувати за порядок денний.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.
Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.
Маріковський.

Марчук.

Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.
Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Доброго ранку всім! За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, Борис Вікторович.
Руцишин.

РУЩИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик.

СКОРИК М.Л. Доброе утро. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

Доброго ранку, Микола Леонідович.

Шевченко.

Є у нас, всі присутні члени комітету – за.

Марчук.

МАРЧУК І.П. Доброго ранку! За.

БУЙМІСТЕР Л.А. Доброго ранку, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

О, Буймістер. Доброго ранку, Людмила Анатоліївна.

Марчук – за.

Людмила Анатоліївна за порядок денний.

БУЙМІСТЕР Л.А. Так, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Колеги, одноголосно – за. Дякую.

Порядок денний затвердили. Тоді переходимо до розгляду питання, у нас відповідальний депутат Олексій Васильович. Тоді, будь ласка, вам слово.

МОВЧАН О.В. Доброго ранку, шановні колеги! Законопроект 7198 підготовлений до другого читання, це дуже важливий в сьогоднішніх умовах

законопроект. Насправді непростий документ, непростий для нашого комітету, але дуже важливий і для економіки України, і для соціальних питань, тому що це все... він повністю людиноцентричний він про людей, які сьогодні постраждали і втратили своє житло, і саме законопроект про компенсацію за втрачене житло.

Ми до другого читання, я кажу як є, ми його кардинально змінили, тому що дуже багато концепцій насправді, але досвіду в світі не так багато. Тобто є там окремі країни, які щось робили, якимось, але це не те, що в Україні, не таких самих масштабів, і країни не таких масштабів, і руйнування не таких масштабів. Тому, в принципі, весь досвід, він кується сьогодні в Україні. І не лише по відновленню житла, точніше компенсації, і по інших напрямках також.

Що важливо, що в законопроекті основним, в центрі законопроекту є реєстр, реєстр пошкодженого та знищеного майна, він вже формується. Вже є там певна практика застосування його для відновлення, і для відновлення, і для компенсації. Але, зрозуміло, що цю практику треба, для неї потрібна законодавча рамка. Законодавча рамка – це є цей законопроект. У нього досить така велика кількість бланкетних, відсилочних норм, тому що ще дуже багато невідомого. Але, в принципі, ті зауваження, які були... тобто ми підішли так досить акуратно.

Окремо хочу подякувати за професіоналізм автора законопроекту. Тому що тут багато... автора законопроекту Олену Шуляк, тут дуже багато галузевих деталей, і, власне, велика робота була пророблена для того, щоб це все синхронізувати.

Тому, якщо є питання, я готовий відповісти. Я не буду затягувати, це, в принципі, нова редакція законопроекту, і подібного нічого раніше не було. Прошу підтримати. Нам треба буде включити пропоновані мною поправки до таблиці і потім підтримати законопроект в цілому. Дякую.

КУБІВ С.І. В мене є запитання, пане Олексію.

РУЩИШИН Я.І. І в мене також.

КУБІВ С.І. По-перше, я би хотів подякувати вам за ту роботу, це дійсно велико і це важливо. І опрацювати всі правки навіть реально, там довго дивлячись і розуміючи систему, ті люди, які є спеціалізовані чи по будівельній галузі, реєстру і так далі, кожен може побачити щось своє, але загалом цей закон є потрібний.

Хочу вас запитати, чи не має інших вкидок в тих багатьох правках, що не стосуються того закону?

МОВЧАН О.В. Дивіться, немає. Ми все пропрацювали, це все галузеве. Там була одна поправка, яка стосувалася Закону "Про нотаріат", і окремо ми, і я направив сьогодні вранці, її виключили. Для чого це було потрібно? Тому що паралельно рухалася реформа, вона рухається постійно, ми робимо з вами зміни до законодавства про приватизацію. Але Законом про внесення змін до Податкового кодексу для приватизації... для ліквідації бар'єрів приватизації, його було прийнято 3 листопада, і це робив Комітет податкової і фінансової політики. Ну і, власне, там просто була одна незгодженість, і я цю поправку прибрав, тому що це вже зробили, це питання вже вирішили законом, який прийняли і який вів профільний комітет, Комітет податкової політики. Більше жодних якихось поправок, які не стосуються даної теми, немає. У них там є поправки... там є галузеві поправки, там зміни в Закон про містобудування, але це теж стосується відновлення, для цілей відновлення і компенсації.

КУБІВ С.І. Добре, я дякую. Я зрозумів. Дякую.

РУЩИШИН Я.І. Можна мені?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Ярослав Іванович.

РУЩИШИН Я.І. Шановні колеги, в мене питання до всіх більш-менш таке: а що нас так спішить його приймати і так ми рвемо всі терміни для можливості ознайомлення з тим законопроектом, бо я навіть не мав часу показати своїм будівельникам і спеціалістам, від будівельного якраз права більше, ці всі наші документи? Що нас так спішить? Там дуже і дуже багато такого недосконалого і сирого, що треба дошліфовувати. Дуже багато питань, дуже багато поправок там до нього є. Я навіть не буду конкретно нічого говорити про це, що навіть там документи не робляться на це все, але, тим не менше, що нас так спішить? Чому ми не можемо це зробити впродовж зими, оскільки будівництво зараз навряд чи буде починатися впродовж цієї зими? Дякую.

МОВЧАН О.В. Дивіться, я відповім по частині, чому його важливо приймати якомога раніше. А Дмитра Андрійовича попрошу прокоментувати, чому саме зараз.

Дивіться, Ярослав Іванович, дуже багато думок і концепцій, які можна застосовувати до даної теми. При цьому у нас кілька мільйонів ВПО в Україні живуть в нелюдських умовах, і при цьому є велика кількість квартир, будинків, які простоюють, які можна було би... з яких люди виїхали, під час війни в тому числі, які можна було би вже передати для розселення цих ВПО. Тобто є концепції, коли там, наприклад, пропонують і бізнесу компенсувати, і органам місцевого самоврядування, і державі. За що, як, по якій процедурі: повна оплата, неповна оплата? Тобто взагалі мільярд варіантів.

Тобто моя позиція така, що нам треба... *(Шум у залі)* Можна виключити мікрофон? Така, що ми би мали прийняти в тому вигляді, який навіть швидше запрацює для соціальної задачі, да, тобто розселення оцих ВПО, які сьогодні живуть в спортзалах, в коридорах, в дитячих садках по 10 чоловік в кімнаті, поступово, да, це дуже великий об'єм роботи і це на роки. І потім ми зможемо його дошліфовувати. Якщо ми побачимо якісь прогалини

в процедурі, тоді ми їх поправимо іншим законом, поправками, тобто законодавство – це живий організм.

Тому я не можу сказати, що він там якийсь сирий, він в тій процедурі, яка прописана, досить конкретний. І ви можете подивитися, наприклад, там із зауваженнями ГНЕУ, які були до першого читання. Ми зараз цими поправками фактично більшість із них врахували. І я вважаю це непоганим результатом. Там в деяких питаннях просто змінилася логіка, тому їх неможливо було врахувати. Тому... Да, ви знаєте, *better done than perfect*. Тому давайте прийемо і будемо покращувати процедуру.

Дмитро Андрійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексій Васильович.

Я насправді не можу сказати там на 100 відсотків, я єдине, що знаю, що є начебто консенсус у фракцій і груп депутатських про прийняття зараз, тому там, я думаю, що є ще політична логіка.

Соціальна логіка полягає в тому, що з моїх там спілкувань і розмов з тим самим Мін'юстом, який займається питанням відшкодування репарацій там, всього іншого зараз, то ледь не з кінця січня - з початку лютого планується принаймні там запуснути або вже фіналізувати якусь концепцію отримання скарг від громадян на відшкодування для подальшого як би опрацювання з точки зору репарацій і відшкодування за рахунок Росії. Тобто робота ведеться, робота ведеться достатньо оперативно в цьому напрямку. Я так розумію, що є бажання зробити нашу домашню задачу... наше домашнє завдання якомога раніше, ну, це єдине, що я можу сказати, Ярослав Іванович, і то, це гіпотеза, як би це не факт.

БУЙМІСТЕР Л.А. А можна ще питання, колеги?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Людмила Анатоліївна.

БУЙМІСТЕР Л.А. Пане Олексію, а можете все ж таки процедуру дуже коротко, буквально в двох словах, після правок, як воно виглядає, розказати? Тому що не було часу ознайомитися з останньою версією.

МОВЧАН О.В. Перше. Ми визначаємо, законопроектом пропонується, що буде два типи компенсацій. Це компенсація за знищене майно, вона здебільшого прописана в законі, в структурі закону, з відсилками на постанову Кабміну, і компенсація за пошкоджене майно. Це там коли десь комусь знесло дах, це мається на увазі під час бойових або ще якісь речі. Цю процедуру ми повністю віддаємо на уряд. Визначено коло отримувачів допомоги і ті, хто не може бути отримувачем, там конкретно сказано про людей, щодо яких відкрито провадження по статтям, подібним до колаборанства, це окремий розділ Кримінального кодексу.

Чітко прописано, що таке реєстр і реєстр пошкодженого та знищеного майна із його відповідною кодифікацією. Це хто його утримує, як його утримують, як він функціонує, хто доступи має, порядок доступу, погашення доступу тих чи інших суб'єктів. Прописана процедура визначення цього знищеного майна. Якщо просто, то там буде при органах місцевого самоврядування, військових адміністраціях або військово-цивільних, в залежності від того, який регіон, створюються комісії, які фактично проводять верифікацію, так би мовити, знищених об'єктів відповідно до документів, які були подані до цього реєстру пошкодженого та знищеного майна заявниками, тобто людям, які втратили своє житло. Ця комісія на місцях виїжджає перевіряє, чи правда, чи відповідає воно дійсності, чи там дійсно цей об'єкт належав заявнику. І в електронній системі, тобто в цьому реєстрі генерується житловий сертифікат. Це може бути житловий сертифікат, а є ще процедура цільових коштів, це для різних типів майна, яке знищено.

Якщо знищено, наприклад, квартиру, то це житловий сертифікат, і ти собі йдеш і можеш в будь-якій точці країни купити квартиру на первинному

або вторинному ринку відповідно до цього житлового сертифікату. Визначення вартості, яка буде написано в цьому житловому сертифікати за твоє майно, передбачається постановою уряду, тобто буде певна методика, скільки тобі видати. Зрозуміло, що оцінку... тобто ми говоримо про сотні тисяч знищених об'єктів. Фізично провести оцінку всього оцінщиками неможливо, або може і реально, але це десятки років. Тому буде застосована певна методика уряду по визначенню вартості квадратного метру на ті чи інші території. І потім цю суму тобі прописують в житловому сертифікати і далі ти вибираєш собі в будь-якій точці країни, де ти хочеш його застосувати.

БУЙМІСТЕР Л.А. Пане Олексію, от якраз у нас питань найбільше саме до цієї методики оцінки, тому що вона буде найбільше соціальне напруження викликати, з точки зору справедливості. Адже до війни, давайте відверто, ми розуміємо, що там нерухомість умовно в Лисичанську чи умовно там в Краматорську коштувала значно дорожче, ніж вона коштує зараз. І визначити її вартість такою, щоб, наприклад, на Західній Україні, а у нас зараз на житловому ринку ціни дуже різні, дуже сильно різняться залежно від сходу й заходу, чим західніше, тим дорожче. Я думаю, що всі розуміють, чому. То от саме така як би невизначеність на сьогоднішній момент, і ми ж не знаємо, як уряд цю методологію пропише, бо саме в процесі оцінки буде викликати дуже велике соціальне напруження.

Я би пропонувала з урядом попрацювати в цьому напрямку, щоб ми чітко розуміли, що принципи соціальної справедливості, по-перше, будуть збережені. І, в принципі, що ми зробимо зараз і приймемо закон не тільки для того, щоб там великі підприємства зруйновані могли з наступного року, як казав пан голова, подаватися на компенсації і репарації, а щоб ми дійсно допомогли людям. Це ж головна мета.

Тому, по-перше, я би пропонувала тоді опрацювати з Кабміном цю методику, не залишати це просто на їхній відкуп, бо звинувачувати, якщо щось не так, будуть потім все ж таки, як завжди, нас, ви ж знаєте. Хто

винний? Завжди винні народні депутати, як то кажуть. Тому це перше, на що я пропоную звернути увагу. Ну, і дійсно тут питання в тому, чого ми так поспішаємо, бо зараз дійсно будівельний ринок буде простоювати, у нас дійсно зараз за зиму особливих змін не відбудеться.

І найбільше питання, це яким чином от внутрішньо переміщені особи, про яких ми говоримо, для яких ми як би приймаємо цей закон, зможуть вимагати компенсацію, наприклад, майно, яке знищено на ще окупованих територіях. Бо у нас же не всі території ще звільнені, навіть ті, що з 24 лютого були окуповані. І зараз буде виникати питання, а хто зможе підтвердити, от наприклад, в окупованому Сєвєродонецьку яка там ситуація, і органи місцевого самоврядування, навіть військові адміністрації, цього не зроблять, бо просто немає фізичного доступу до цих територій.

І тому знову у нас буде виникати ситуація, в якій, наприклад, ті люди, які навіть фізично не можуть зараз повернутися додому, бо ця територія окупована, не будуть отримувати компенсації; а люди, які в принципі могли би уже повернутися на звільнені території Херсонської, Харківської, Донецької, Луганської областей, компенсацію отримають. І я боюся дуже сильно, що якраз серед внутрішньо переміщених осіб це буде викликати величезне напруження.

Оці два питання, якщо ми їх зможемо вирішити якимось чином, то я підтримую. Але я бачу великі дуже ризики. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Людмила Анатоліївна, дякую.

Давайте коротко дуже я просто підсумую, Олексій Васильович, якщо дозволите. Дивіться, ми ж, я думаю, всі погодимось, що краще почати виплати, або виплати, або принаймні приймання заявок, або опрацювання їх по тих об'єктах і населених пунктах, які вже звільнені, ніж чекати на звільнення всієї території, і невідомо, скільки це, на жаль, триватиме.

Тому, я думаю, з цієї позиції це якраз достатньо мудрий підхід, для того щоб уже почати хоч якісь процеси. От і все, це логіка цього закону. Це

так само, як з відновленням України: там, де можна будувати; там, де можна релокувати; там, де можна щось відновлювати, треба відновлювати. Як тільки поволі і подалі будуть звільнятися території, то далі так само будуть опрацьовуватися і інші звільнені регіони, які раніше були під окупацією. Тому, я думаю, тут як би, ну, немає ніякого секрету. На жаль, будемо рухатися в цьому плані.

А з приводу самої процедури, я думаю, що ми як комітет з міністерством профільним працюємо.

КУБІВ С.І. Пане голово, а нехай би Олексій Васильович ще декілька слів сказав про перехідні положення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олексій Васильович.

МОВЧАН О.В. Вибачте, я не почув, яке питання?

КУБІВ С.І. Я сказав, декілька слів про перехідні положення.

МОВЧАН О.В. А, просто прокоментувати?

КУБІВ С.І. Саме так, так, прокоментувати.

МОВЧАН О.В. Так, зараз, одну секунду. Власне, в "перехідних" вносяться технічні зміни в ряд законів, які стосуються функціонування цього реєстру, цього житлового сертифікату, процедур, пов'язаних із коштами, які будуть вкладені, оплачені по цих житлових сертифікатах. Наприклад, ми кажемо, що не можна відчужувати ту квартиру або житловий будинок, який було куплено по житловому сертифікату протягом 5 років. Тобто щоб українці зараз, знаєте, не застосували ці сертифікати, а потім продали житло і поїхали з України, і вносяться відповідні зміни.

Велика кількість підзаконки, треба буде уряду приймати реально, тобто багато бланкетних норм. Власне, так, ключове.

КУБІВ С.І. А таке питання принципове, Олексій Васильович. А уряд сам в період своїх постанов, там в інструментарії і так далі, він повинен все-таки за базу рахувати наш закон як правило, яке не підлягає зміні. А якщо підлягає зміні, то треба буде міняти все-таки закон. Закон же є не є так, що його не можна міняти. Напевно, теж процедура, певні правила на певний період. Дякую.

МОВЧАН О.В. Так, це все точно. Дивіться, ми насправді цей закон і передбачили, це, повертаючись до коментаря Людмили Анатоліївни. Тут багато принципів закладено, по якому має діяти інструментарій, якого раніше не було і як його уряд має впроваджувати. Це стосується і процедур створення цих сертифікатів, і того, коли, наприклад, знищено всю інформацію про об'єкт, да, от люди бігли в чому були із свого рідного міста, і немає жодних документів на майно, ні тих технічних паспортів. Щось було в електронному реєстрі Мін'юсту, да, а чогось не було. От як їм тепер бути? І от тут теж прописані принципи що має зробити уряд для того, щоб розробити інструкцію для того, щоб ці люди мали можливість довести, що вони мають у власності там це чи інше майно, чи... У нас же знаєте, ще дуже багато майна в країні не обліковано, тобто ні кадастрових номерів на земельні ділянки, ні технічних документів, нічого, тобто люди жили, ну, як жили, да.

Тому це ще та робота, яку треба буде розробити уряду, і це точно не рівень закону, це рівень підзаконки. Ну, а ми просто будемо слідкувати за тим, щоб воно відновлювалося, щоб воно працювало ефективно, тому що це реально там мільйони людей.

КИЦАК. Дмитро Андрійович...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, мені здається, має діяти... Прошу.

КИЦАК. Дмитро Андрійович, змушений буду вже відключатися скоро. Чи можемо ми вже перейти до визначення шляхом голосування щодо даного закону? У нас кворум є?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що у нас, да, зараз, я думаю, що ми давайте дамо ще хвилину там Олексію Васильовичу закінчити з відповіддю. І якщо не буде більше в колег запитань, можемо...

КИЦАК. Да, буду дуже вдячний колегам, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МОВЧАН О.В. Ну, дивіться, я, в принципі, закінчив. Тобто які ще задачі нам треба поставити уряду, ми можемо їх поставити завжди. Тобто і процес виконання, і звітування, ми, наприклад, заклали норму про те, що уряд щоквартально має інформувати Верховну Раду про стан виконання цього закону. Зрозуміло, що, якщо ми – автор, головний комітет по закону, то вони будуть приходити і до нас звітувати.

СКОРИК. Хотів приєднатися до пропозиції перейти до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо не буде ні в кого більше критичних зауважень чи заперечень, я тоді...

РУЩИШИН Я.І. Якщо можна, два слова, пане голову.

МАГОМЕДОВ М.С. Колеги, добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Муса, вітаю.

Ярослав Іванович, будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Шановні колеги, я вже розумію, до чого більш-менш йде, і я би хотів все-таки як альтернативно до пропозиції голови сформулювати таке. Через велику важливість і соціальне навантаження цього закону дати можливість депутатам якісно його опрацювати, проговорити його з професійними середовищами і відтермінувати його прийняття на наступному засіданні нашого комітету. Це була б моя альтернативна пропозиція до пропозиції голови - я так зрозумів, що вона буде інакшою, - оскільки це справді дуже важливий закон, який треба дуже добре проговорити зі всіма середовищами. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярослав Іванович.

Добре, тоді будемо ставити по черзі дві пропозиції. Перше – це врахувати, і друге – це перенести на наступне засідання комітету.

МАГОМЕДОВ М.С. Дмитро Андрійович, я прошу слова. Магомедов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Муса Сергоєвич, будь ласка.

МАГОМЕДОВ М.С. Добрый день, коллеги. Я сейчас вместе со своей коллегой Викторией Гриб, у нее была 12 поправка, в которой говорилось о том, чтобы закон распространить на боевые действия, начатые с 2014 года. Мы вот, прочитав ту редакцию, которая есть, мы для себя не конца понимаем, так оно или нет, и будет ли выплачиваться компенсация, ну, не только с 24 февраля этого года, но и с самого начала агрессии. Потому что то, что мы прочитали, говорит о том, что это жилье будет включаться в реестр, но означает ли это, что это автоматически будут выплаты с 2014 года?

Я, может быть, чуть опоздал на начало заседания, может быть, об этом говорилось, я извиняюсь. Но вот у меня такой вопрос, потому что для нас, особенно для нашего округа, это критически важно, потому что у нас были массовые разрушения, начиная с 2014 года. И я должен быть уверен, что про этих людей не забыли и не забудут. Алексей, можете мне ответить на этот вопрос...

МОВЧАН О.В. Да, я прокоментую. Дивіться, ця пропозиція не врахована. Перше, тому що сьогодні вже існує процедура обліку цих всіх знищених об'єктів... Мене чутно?

КИСИЛЕВСЬКИЙ. Олексію, вас чути добре.

МОВЧАН О.В. Мене чути. О'кей. Тоді коротше.

Ми не врахували цю пропозицію, тому що реалізація положень законопроекту потребує досить таких великих обсягів у першу чергу бюджетного фінансування, і вони будуть наповнюватися, вони – це фонди, по компенсації. Вони будуть наповнюватися поступово протягом багатьох років відповідно до того, як Україна буде здійснювати, буде стягувати з Російської Федерації збитки, і тоді можна буде розширити це питання і на, власне, попередній період.

Дивіться, я не хочу як би, знаєте, бути поганим і там казати, що ці люди для нас неважливі або що їх майно неважливе, да, просто ми виходимо з точки зору найбільшої проблеми. Сьогодні найбільша проблема і найбільше ВПО з'явилося після 24 лютого. Да, велика кількість людей побігли по всій країні і велика кількість людей за ці 10 місяців вони стали фактично...

МАГОМЕДОВ М.С. Я извиняюсь, я вернулся с Авдеевки, я был дней пять назад в Авдеевке. От поехать туда и рассказать о том, что найбільша численість переміщених осіб з 24 февраля, а Авдіївка, там починаючи з 2014-го,

я не смогу в глаза людям смотреть. Я не смогу проголосовать за этот закон, потому что мы разделили, разделяем людей по принципу: тебе дом в 2014 году, в 2015 или в 2022. Я считаю, что это абсолютно неверный подход, на который идти нельзя. И я бы просил, либо трезво оценивать ситуацию. Ну, вы еще раз разделяете страну на восток и запад, на тех, кто попал под замес...

МОВЧАН О.В. Муса Сергоевич, я вам скажу...

МАГОМЕДОВ М.С. Это не правильно, в корне неправильно, нельзя так делать.

ГРИБ В.О. Колеги, я вибачаюся, Вікторія Гриб. Це була моя правка. І я хочу сказати, що безпосередньо ми зараз надсилаємо меседж суспільству про те, що війна почалася не в 2014 році. Хоча наш Президент про це каже всюди, що війна почалася ще з 2014 року. І як ми потім будемо чекати на репарації чи на наповнення фонду, коли ми дійсно зараз розділяємо суспільство?

Я б такого не робила. Дуже вас прошу все ж таки переглянути цю правку і прийняти її.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, дайте відреагувати Мовчану. Будь ласка, Олексій Васильович.

МОВЧАН О.В. Дивіться, перше. Муса Сергоевич, у мене в Горішніх Плавнях є шелтери, де живуть авдіївці, багатьма сім'ями. Якщо хочете, я вам колись запишу просто спілкування з ними або звернення їхні. Це люди, які переїхали навесні в Горішні Плавні, тому що їх будинок повністю був знищений, його нема.

На жаль, є люди, велика кількість людей, які втратили своє житло з 2014. Але ми зараз підходимо в першій ітерації цього питання, ми ще будемо підходити до нього, до найбільшої кількості людей, найбільшої кількості ВПО, наймасовішої, якраз після 24-го. Тому що це не тільки Донбас, це і Харківська область, це і Запорізька, Херсонська і інші.

Тому я думаю, що нам треба буде змінювати цей закон ще і розширяти, але питання також в ресурсах і фондах, за рахунок яких ми будемо це покривати. І як ми будемо рахувати з 2014 року, що було? Тому що там щось відновлювалося по багато разів, да, як це все довести? Це інша процедура може бути, да, або це має бути певний апгрейд тієї процедури, яку ми зараз пропонуємо в законопроекті 7198.

Тому я проситиму...

ГРИБ В.О. Олексію, ми ж розуміємо, що процедури можна буде переглянути. Але той меседж, який ви зараз надсилаєте суспільству і розділяєте війну з 2014, з 2022, – це абсолютно некоректно. Тому що в обидвох випадках ми говоримо про агресію Російської Федерації. І якщо ми зараз будемо говорити, що це не так, то ми тоді, знаєте, закреслюємо всі ті речі, які ми самі з вами говорили. Навіщо це робити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги...

ТАРУТА С.О. Да, можна мені ще?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Сергій Олексійович, давайте вам слово, і тоді вже підводимо ризику, і переходимо, тому що починають колеги відключатися, ми зараз просто втратимо кворум.

Будь ласка.

ТАРУТА С.О. Дякую.

Давайте дуже швидко. Я теж пропоную підтримати правку Вікторії, тому що в 2014 році дуже багато постраждало. Більше того, зафіксовані всі випадки руйнування, там була процедура, можливо, ...*(Не чути)*, але вона була, і можна довести хто що втратив.

Ресурсів ніколи не хватить, Олексію. Якщо ми кажемо, якщо б нам сказали, що у нас є 2 мільярди і ті 2 мільярди тільки для того, щоб зараз там відшкодувати. Ми не знаємо, скільки буде мільярдів, хватить на те, що зруйнували зараз, або хватить на те, що і зараз, і раніше, але ми не мусимо людей ставити в різні ситуації. І тоді постраждали, і зараз постраждали, ми не можемо розділяти. Я не бачу тут, в чому принциповість, Олексій, давай приймемо, да і все, цю правку.

МОВЧАН О.В. Дивіться, немає принциповості, є просто суть законопроекту, яка... і преамбула його говорить про те, що ми компенсуємо виключно в тому випадку, коли почалася... після початку повномасштабного вторгнення. І там є дуже чіткий термін: протягом трьох років...

ГРИБ В.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, будь ласка, давайте дотримуватися, ну, хоч якоїсь культури спілкування, ніхто ж не перебиває.

МОВЧАН О.В. Там є чіткий, дивіться, там є чіткий термін, протягом якого люди можуть звернутися. Тобто це концепція одна, це модель, яка зашита в законопроекті. Чіткий термін, протягом якого люди можуть звернутися і отримати це право на компенсацію. Тобто ми не можемо ставити на одні і ті самі позиції, прирівнювати тих людей, які втратили житло під час дії воєнного стану, і тих людей, які втратили житло до, тому що були різні процедури. Тобто зараз ми орієнтуємося на реєстр, який ведеться в Дії, раніше цього реєстру не було.

Тобто ми можемо, дивіться, ми можемо прийняти окремий закон або змінами до цього розробити процедуру компенсації і до 2014 року. Питання: хто за це все платить, скільки цих людей, як їх порахувати, а як зробити так, щоб люди двічі не приходили, а хтось вже на Донбасі відновив житло і його ще раз це знищили і так далі. Тобто там є дуже великий такий обсяг питань, з якими неможливо зараз розібратися. Тобто треба їсти мамонта по шматочках.

Тому я прошу залишити законопроект в тій концепції, в якій вона є, яку ми напрацювали, і далі переходити до довших проблем, тобто які існували до повномасштабного вторгнення.

КУБІВ І.С. Одну правку можна винести в зал.

МАГОМЕДОВ. Коллеги, можно я закончу своим предложением поставить данную поправку на голосование? Потому что для меня люди, которые, во-первых, реестры велись, начиная с 2014 года. В Авдеевке, где фонд, там Опытное разбито на 80 процентов, за все время была одна выплата одному человеку за потерянное жилье. И сейчас им сказать, что вы не получите, потому что мы приняли такой кривой закон, этого делать нельзя.

Давайте поставим поправку на голосование. Проголосуем и пойдем дальше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте поставимо на голосування, це право співавторів поправки.

ЛІЧМАН Г.В. Шановний пане голово, дозвольте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І будемо рухатись далі, я вас дуже прошу. Пропозиції зрозумілі...

ЛІЧМАН Г.В. Пропозицію коротко, дозвольте, будь ласка. Колеги, мене чути?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так-так, Ганна Василівна. Будь ласка.

ЛІЧМАН Г.В. Я пропоную, якщо ви не проти, таку пропозицію. Підтримати законопроект Олексія Васильовича. Але ті питання, які пан Муса ставить, вони дуже важливі. Тому, мені здається, було б коректно, якщо б комітет опрацював ці питання і напрацював свої пропозиції, як вийти з цієї складної ситуації. Якщо ви не проти, колеги, звичайно. Дякую.

МОВЧАН О.В. Я дуже дякую пані Ганні за підтримку.

Дивіться, колеги, давайте, по-чесному, щоб ми не ламали просто законопроект, там є інший скол проблем з 2014-го року, до якого мають бути інші підходи. От те, що ми зараз проломимо цю поправку, це буде не дуже чесно до самих же людей, тому що воно працювати так не буде.

Тому що зараз вже діє Дія, через яку люди подають документи, раніше в них цього не було, це різний пакет документів, різні підтвердження і так далі. Тобто цю проблему я не відкидаю того, що її треба вирішувати. Але давайте розділяти і вирішувати по шматочку. Ми сиділи, 8 років йшла війна, ми нічого не робили. Зараз взялися за компенсацію людям, які втратили житло після повномасштабного вторгнення, і кажемо, ні, давайте і те, що ми не робили раніше, вирішимо. Давайте тоді поступово, якщо ми домовляємося, будемо займатися і тим, і іншим.

Дякую. Але не одним документом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дякую.

Давайте підведемо ризику. Просто вислухаємо позицію Міністерства економіки, Денис Анатолійович Кудін тримає руку. І якраз по цій проблематиці, будь ласка, я очікую, так. І далі перейдемо до голосування.

ЛІЧМАН. Пане Денисе, мікрофон.

КУДІН Д.І. Чутно мене?

ЛІЧМАН. Зараз так.

КУДІН Д.І. Добрий день, шановні колеги! Хотів би проінформувати, що від 2020 року у вересні діє порядок компенсації... порядок використання коштів, передбачених у держбюджеті для здійснення грошової компенсації постраждалим, житлові будинки яких зруйновано внаслідок дії, внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Відповідно він передбачає, що відбувається ...*(Не чути)*

Ви ставите правильне питання, пан Муса, що ця програма має фінансуватись. Скоріш за все, можна розглядати питання, щоб вона фінансувалася в такий же спосіб, в який буде... *(Не чути)*

Тому, на нашу думку, немає доцільності тепер ламати весь порядок, який існував з 2020 року, і його додавати... *(Не чути)*

... цей законопроект просили би підтримати... *(Не чути)* і уряд повністю готовий до прийняття всієї підзаконки, яка вимагається... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Колеги, ставлю на голосування пропозицію врахувати поправку 12 народного депутата Гриб (вона відхилена) на прохання члена нашого комітету Муси Магомедова і на прохання народної депутатки Гриб, яка присутня на засіданні.

Прошу голосувати. Хто за те, щоб її врахувати? Зараз правка відхилена, ще раз.

Будь ласка, Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. Я проти врахування цієї правки, але я за те, щоб комітет опрацював проблематику, про яку казали колеги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ганна Василівна, проти?

ЛІЧМАН Г.В. Проти правки, але за опрацювання. Проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маріковський.

Марчук.

МАРЧУК І.П. Я – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – утримався.

Підласа.

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик.

СКОРИК М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шевченко.

Колеги, немає у нас голосів за урахування цієї поправки.

Я тоді пропоную йти далі, прошу переходити до голосування, тому що у нас уже є щонайменше одна колега, яка від'єдналася, я думаю, треба просуватися.

Всі позиції були заслухані, тому нам потрібно зробити три голосування, колеги. Перше голосування – це підтримати пропозиції народного депутата України Мовчана Олексія Васильовича та доповнити законопроект і внести до порівняльної таблиці з подальшим врахуванням нових правок, виклавши їх в редакції комітету.

Прошу голосувати за таку пропозицію.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЙАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

Маріковський.

Марчук.

МАРЧУК І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Підласа.

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик.

СКОРИК М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шевченко.

Дякую, є в нас 9 голосів – за.

Так, наступне голосування так само процедурне. На виконання рішення комітету доручити народному депутату України Мовчану Олексію Васильовичу подати зазначені правки та пропозиції як суб'єкту права законодавчої ініціативи. Прошу голосувати за таке доручення.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ І.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

Маріковський.

Марчук.

МАРЧУК І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Підласа.

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик.

Тарута.

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шевченко.

Шановний секретаріат, 10, так, у нас голосів?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. 10 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 – за. Дякую.

Фінальне голосування, колеги, це, власне, по уже самому законопроекту.

За результатами обговорення пропоную ухвалити рішення внести проект Закону про компенсацію за пошкодження і знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації (реєстраційний номер 7198) на розгляд Верховної Ради України та рекомендувати Верховній Раді України прийняти в другому читанні та в цілому з техніко-юридичним опрацюванням.

Прошу голосувати.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За. Кисилевський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

МАГОМЕДОВ. М.С. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маріковський.

Марчук.

МАРЧУК І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Підласа.

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик.

Тарута.

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шевченко.

Дякую.

9 – за, 1 – утримався, колеги.

Правильно, шановний секретаріат?

КУБІВ С.І. 2 – утрималось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 2 – утрималось.

КИЦАК Б.В. Дмитро Андрійович, можна слово, будь ласка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одну секунду, Богдан Вікторович.

Вікторія Павлівна.

ШЕСТОПАЛОВА В.П. 2 – утримались, 9 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Дякую.

Богдан Вікторович Кицак, будь ласка.

КИЦАК Б.В. Да, шановні члени комітету, тоді пропоную, щоб не відкладати справу в довгий ящик, проголосувати ще одну пропозицію: створити робочу групу по напрацюванню Закону щодо відшкодування мешканцям втраченого, пошкодженого житла з 2014 року, коли розпочалася війна для України. І щоби очолив дану робочу групу пан Муса, я готовий також долучитися. І спільно напрацювати всі положення, моделі і всі інші нюанси.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Слушна пропозиція.

Колеги, мені здається, що... Муса Сергоєвич, якщо ви на зв'язку ще з нами?

МАГОМЕДОВ М.С. Да, я з вами. Давайте, давайте поработаем, потому что, ну... Хотя я все равно не знаю, как мы отыграем этот неправильный сигнал, но давайте что-то пробовать. На мой взгляд...

СКОРИК М.Л. Коллеги, я прошу прощения, там были голосования, я выпал. Прибавьте, пожалуйста, мой голос. У меня выпала связь.

МАГОМЕДОВ М.С. Если целью рабочей группы будет выравнивание позиций людей, которые потеряли жилье в 2014 году и далее, с теми, кто потерял в 2022, и мы это сможем сделать максимально быстро, я двумя руками за, давайте поработаем.

КИЦАК Б.В. Саме для цього і група.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

Зараз перейдемо. Тоді у нас виходить, Вікторія Павлівна, з голосом Скорика скільки у на голосів "за"?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Ну, я думаю, що Микола Леонідович, ну, ми не можемо зараз долучити.

ТАРУТА С.О. Не можемо, уже заднім числом не можемо, да.

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Треба під час голосування. У нас...

СКОРИК М.Л. Каким задним числом? Я был в голосовании, я был в голосовании. У меня выпала буквально на несколько секунд связь. Что значит "не можемо"? Я был, я регистрировался на заседании.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Леонідович, не кипятись, будь ласка.

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Так, так, ми долучаємо, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Колеги, ми ж не закрили засідання, ну, не перейшли ще до "Різного". Богдан Вікторович в процесі голосування висловив пропозицію, тому все нормально.

Скільки у нас виходить зі Скориком?

ТАРУТА С.О. 10.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10. Дякую.

Все, тоді у нас 10 – за. Рішення прийнято. 2 – утрималося. Законопроект прийнято рішення підтримати за основу та в цілому. Дякую, колеги.

Переходимо до "Різного". Була пропозиція Кицака Богдана Вікторовича щодо створення робочої групи. Я тоді згідно цієї пропозиції ставлю на голосування таку, зараз сформулюю назву, створення такої робочої групи. Робоча група з питань надання компенсації за пошкодження

та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації проти України.

Якщо підходить, співголовами робочої групи пропоную зробити Мусу Сергоєвича Магомедова і Кицака Богдана Вікторовича.

І ставлю на голосування її створення для напрацювання відповідного законопроекту, колеги.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маріковський.

Марчук.

МАРЧУК І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Підласа.

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик.

Тарута.

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги, одноголосно – за. Рішення прийнято.

Богдан Вікторович, Муса Сергоєвич, будь ласка, долучайте нас як колег, і давайте так само в цьому напрямку рухатись.

Колеги, вичерпано порядок денний.

Комітет оголошую закритим, побачимося незабаром. Дякую.